

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö koskien Rauhalinnan ranta-alueen ruoppausta sekä laivalaiturin, pienvenelaiturin ja veneluiskan rakentamista ja penkereen kunnostusta

243/58.581/2021

RAKYL § 82

Selostus: Dnro ISAVI/1023/2021

Itä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 16.4.2021 mm. Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa otsikossa mainitusta Suomen Liikekiinteistöt SLK Oy:n hakemuksesta annettavaksi 24.5.2021 mennessä sähköisen asiointipalvelun kautta. Hakemusta koskeva kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat luettavissa osoitteesta: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/1943827>.

Hakemuksen mukaan hakija on hankkinut Rauhalinna RN:o 740-547-11-1, Rauhala RN:o 740-547-11-1 sekä Tolppala RN:o 740-547-11-7 ja RN:o 740-547-8-2 -nimiset kiinteistöt, joihin liittyen hakijalla on tarkoitus kehittää Rauhalinnasta korkealuokkainen matkailukohde ja juhlatila Tällä hankkeella on tarkoitus varmistaa turvallinen ja sujuva alusliikenne kohteeseen sekä palauttaa pahoin kaislitunut ranta virkistyskäyttöön. Kiinteistöjen edustalla sijaitsevat yhteiset vesialueet RN:o 740-513-876-17 ja RN:o 740-876-39-1.

Haettavat luvat:

Hakija hakee vesilain mukaista lupaa kiinteistön RN:o 740-547-11-1 edustalla olevalle vesialueelle ("Hankealue") tehtäviin seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Hankealueella sijaitseva, laiturille johtava penger kunnostetaan siten, että pinta tasataan ja korotetaan tasolle noin + 77,15 m. Lisäksi penkereen verhous uusitaan.
2. Laituri johtavan penkereen länsipuolella oleva ranta-alue puhdistusruopataan tasoon NWnav-1,0 m (+74,45 m). Puhdistusruopattavan vesialueen pinta-ala on noin 8100 m²tr. Massamäärä on noin 7300 m³ktr. Ruoppausmassa läjitetään läheiselle hakijan omistuksessa olevalle kiinteistölle.
3. Hankealueella sijaitseva laivalaituri peruskorjataan rakentamalla uusi laituri. Vanha puulaituri jätetään taustatäyten sisään. Laivalaituri rakenteeksi tulee maanvaraisesti perustettava betoninen tukimuuri ja

laivalaiturin alkuperäinen "kolmio" -muoto säilytetään. Laiturin kiinnittymispituus on 23 m ja kasvaa 8 m:llä nykyisestä 15 m:stä. Laiturin perustamiseksi ruopataan yhteensä 1000 m³ktr.

4. Laiturille johtavan penkereen itäpuolelle rakennetaan veneluiska betonista leveyden ollessa noin 3,5 m. Samassa yhteydessä vene-luiskaa varten tehdään rannan täyttö noin 60 m² suuruiselle alueelle pääosin louheella.

5. Laiturille johtavan penkereen itäpuolelle rakennetaan venelaituri ponttoonilaiturina ja siinä on ensivaiheessa neljä venepaikkaa. Vene-laituri varustetaan laiturikäyttöön tarkoitetuilla sähkö- ja valaisinpylväillä.

6. Laiturille johtavan penkereen itäpuolelle tuleva vierassatama ruopataan tasoon NWnav-2,0 m (+73,45 m). Ruoppaukset käsittävät pinta-alaltaan yhteensä 2700 m²tr. Niiltä ruopattavat massanmäärät ruoppausluiskat lukien ovat noin 3300 m³ktr.

7. Laivalaiturin satama-allasta laajennetaan laivalaiturin kaakkois- ja luoteispuolella ja ruopataan alkuperäiseen harausvyöhyteen NWnav-3,0 m (+72,45 m). Laajennukset käsittävät pinta-alaltaan yhteensä noin 2500 m²tr. Niiltä ruopattavat massamäärät ruoppausluiskat mukaan lukien ovat noin 2700 m³ktr.

Yllämainituissa toimenpiteissä ruopataan vesialuetta yhteensä 14.300 m³ktr, minkä takia kyse on luvanvaraisesta vesitaloushankkeesta. Maat ruopataan kauharuoppauksena ja sijoitetaan ensin rantaviivan tuntumaan kuivumaan. Ruoppausmassojen kuivuttua ne siirretään ajoneuvokuljetuksena hakijan omistuksessa olevalle kiinteistölle Tolppala RN:o 740-547-8-2.

Hankealue on kuvattu tarkemmin hakemussuunnitelmassa. Samoin tarkemmat yksityiskohdat ja perustelut toimenpiteille on kuvattu suunnitelmassa ja esityslistaliitteenä A olevassa asemapiirustuksessa.

Hankkeen vaikutukset:

Hanke aiheuttaa työaikaista paikallista samentumista ja melua. Hanke ei hakijan näkemyksen mukaan aiheuta merkittävää haittaa veden laadulle, luonnonsuojelulain tavoitteille tai kulttuuriperinnölle.

Hanke parantaa Rauhalinnan saavutettavuutta pienveneillä, turvaa isompien alusten kulun laivalaituriin sekä palauttaa ranta-alueen virkistyskäyttöön

Ympäristöpäällikkö kävi hankealueella 3.5.2021 ja valokuvasi luvan vaatimia kohteita. Valokuvat ovat esillä kokouksessa. Tällöin oli havaittavissa, että osa luvan vaatimista vesitaloustöistä oli jo tehty, ts. toimittu lainvastaisesti (laki edellyttää, ettei töitä ei saa aloittaa ennen lainvoimaista lupaa, ellei lupaviranomainen ole myöntänyt hakemuksesta töiden aloittamislupaa). Tehtyä töitä (osittain ainakin) vaikutti olevan:

- laiturille johtavan penkereen kunnostaminen
- laiturille johtavan penkereen länsipuolella olevan ranta-alueen puhdistaminen kaislikosta
- laiturille johtavan penkereen itäpuolelle rakennettava veneluiska oli betonivalua lukuun ottamatta tehty, ts. veneluiskalle johtava louhepengertäyttö oli tehty.

(Valmistelu: ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen puh. 044 417 4685)

Ympäristöpäällikön esitys:

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva rakennus- ja ympäristölautakunta päättää todeta lausuntonaan Suomen Liikekiinteistöt SLK Oy:n hakemuksesta Itä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavaa:

Kyseessä on merkittävä matkailullinen hanke, joka rannan rakentamisen osalta on käynnistetty mahdollisesti jo ennen vesitalousluvan hakemista. Merkittäväkään hanke ei kuitenkaan oikeuta toimimaan näin. Hankkeen mittavuuden huomioon ottaen luvan hakeminen olisi pitänyt selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Aluehallintoviraston on kiinnitettävä huomiota tähän lainvastaiseen menettelyyn luparatkaisua antaessaan.

Töiden aloittamisesta ei ole ilmoitettu ainakaan vesilakia valvovana kuntatason viranomaisena Savonlinnassa toimivalle rakennus- ja ympäristölautakunnalle, joka näin ollen ei ole ollut tietoinen koko vesitaloushankkeesta eikä ole voinut omalta osaltaan valvoa sitä. Lautakunnalla ei ole tietoa, onko hankkeesta ilmoitettu vesilakia valvovalle valtion viranomaiselle, Etelä-Savon ELY-keskukselle vesilain mukaisen lupatarpeen selvittämiseksi.

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa haetun luvan myöntämistä hankealueella tehtäviin toimenpiteisiin, mikäli luparatkaisussa otetaan huomioon seuraavia seikkoja:

Ruoppausvyöyksien osalta on suunnitelmia tarkennettava, minkä

korkotasojärjestelmän mukaisia korkotasoja tarkoitetaan. On huomattava, että korkotasojen välillä on merkittäviä eroja (N_{60} ja N_{2000} -järjestelmien välinen ero on Savonlinnassa noin 27 cm). Tämä vaikuttaa syntyvien ruoppausmassojen määriin huomattavasti.

Hakemuksen tarkoittamien kiinteistöjen tunnukset olisi syytä tarkistaa (kahdella kiinteistöillä on sama rekisterinumero ja toisaalta yhdellä kiinteistöillä kaksi rekisterinumeroa).

1970-luvulla rakennetun, nyt jo huonokuntoisen puulaiturin jättämistä uuden laiturin taustatäytön sisään kannattaisi vielä harkita. Puulaiturin rakenteet lahotessaan voivat aikanaan aiheuttaa taustatäytössä korjausta vaativia painaumuksia.

Hankkeella ei saa vaarantaa alueen kulttuurihistoriallisia arvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja eläin- ja kasvilajia tai niiden esiintymispaikkoja.

Ennen luvan myöntämistä hankealueella on vaadittava tehtäväksi kattava luontoselvitys. Viitasammakko ja mahdollisesti myös lampikorentot ovat hankealueen lajeja. Maastotarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että ranta-aluetta on jo puhdistettu kaislikkoa poistamalla laiturille johtavan penkereen länsipuolelta ainakin uuden rantasaunan edustalta ja mahdollisesti myös laiturille johtavan penkereen itäpuolelta rakennettaessa veneluiskalle johtavaa louhepengertäytettä (vrt. hakemuksen mukaan *hankkeella on tarkoitus ... palauttaa pahoin kaislittunut ranta virkistyskäyttöön*).

Viitasammakko- ja mahdollisesti myös lampikorentoesiintymien takia luonnonsuojelulakia valvovan Etelä-Savon ELY-keskuksen olisi syytä tarkistaa ilmavalokuvista, millainen kaislikko laiturille johtavan penkereen molemmiin puoliin on ollut, koska penkereen toisella puolella kaislikossa "pulputtivat" viitasammakot 3.5.2021.

Mahdollisesti vesistön veden laatua työn aikana heikentävät ja ympäristölle mahdollisesti häiriötä aiheuttavat rakennustyöt vesialueella tulee tehdä vesistön vilkkaimman virkistyskäyttöajan ulkopuolella 1.10. - 30.4. Hienojakoisia ruoppausmassoja ei tule sallia läjitettäväksi vesistöön eikä rannan välittömään läheisyyteen keskiylivedenkorkeuden alapuolelle.

Hankkeen vaikutuksia vesistössä on tarkkailtava vähintään aistinvaraisesti ja tarvittaessa vesinäytteenotolla. Mikäli rakentamistöistä aiheutuu vähäistä suurempaa samentumishaittaa, on ryhdyttävä tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin työtapojen muuttamiseksi sellaisiksi, että lisäsamentuminen voidaan ennalta ehkäistä ja / tai suojarakenteiden rakentamiseksi samentumishaitan leviämisen estämiseksi. Luvan saaja on korvausvastuussa töistä ulkopuolisille mahdollisesti ai-

heutuvista vahingoista ja haitoista.

Rakentamiseen on käytettävä tarkoitukseen sopivia puhtaita kivi- ja muita maa-aineksia. Töiden valmistuttua hankealue on maisemoitava kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön sopivalla tavalla. Rantapenkereet on suojattava vedenkorkeuden vaihtelujen, aallokon ja jään kulutusta vastaan vanhoihin suojausrakenteisiin sopeutuvalla tavalla.

Laituri- ja pengerrakenteet on pidettävä luvan mukaisessa kunnossa.

Töiden aloittamisesta ja hankkeen valmistumisesta on ilmoitettava Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet:

Itä-Suomen aluehallintovirasto, www.avi.fi/sahkoiset-lomakkeet

Tiedoksi:

Etelä-Savon ELY-keskus